

اثر تزریق فلونیکسین مگلومنین بر نرخ باروری و تغییرات سرمی پروژسترون در تلیسه‌های هلشتاین

مهدی روستایی^{۱*}، جعفر یدی^۲، سعید خلچ زاده^۱

۱- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساوه، گروه علوم دامی، ساوه، ایران

۲- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساوه، گروه دامپزشکی، ساوه، ایران

*تویینده مسئول: hamedroostaie@gmail.com

دوره سوم، شماره اول، بهار ۱۳۹۱

صفحات ۳۹-۴۵

چکیده

این تحقیق به منظور بررسی اثر سه تزریق فلونیکسین مگلومنین بعد از تلقیح بر نرخ باروری و تغییرات عیار سرمی پروژسترون در تلیسه‌های هلشتاین انجام گرفت. تلیسه‌های هلشتاین ($n = 32$) با میانگین وزن 257 ± 5 کیلو گرم و سن حدود ۱۵ ماه به وسیله پروتکل Ovsynch همزمان سازی فحلی و سپس تلقیح اجباری شدند. تلیسه‌ها به صورت تصادفی در دو گروه کنترل ($n = 16$)، و تیمار فلونیکسین مگلومنین ($n = 16$)، قرار گرفتند. به تلیسه‌های گروه تیمار فلونیکسین مگلومنین به میزان $1/1$ میلی گرم به ازاء هر کیلوگرم از وزن بدن در بعد از ظهر روز ۱۵، صبح روز ۱۶ و بعد از ظهر روز ۱۶ بعد از تلقیح، به صورت داخل عضلانی تزریق شد و به تلیسه‌های گروه کنترل سرم فیزیولوژیک در همین زمانها تزریق شد. به منظور بررسی میزان باروری در روزهای ۳۰ و ۶۰ پس از تلقیح سونوگرافی رکتاب صورت گرفت. همچنین به منظور بررسی تغییرات میزان پروژسترون، قبل از تزریقات، در میان دوره و پس از پایان تزریقات از تلیسه‌های هر دو گروه خون گیری به عمل آمد. نرخ باروری در گروه تیمار فلونیکسین مگلومنین در روز ۳۰ برابر با $62/5\%$ و در گروه کنترل برابر با 25% بود ($P < 0.05$) و در روز ۶۰ در گروه تیمار فلونیکسین مگلومنین 56% و در گروه کنترل 25% بود ($P > 0.05$). میانگین غلظت پروژسترون پلاسمای تلیسه‌های تیمار فلونیکسین مگلومنین ($2/62 \pm 0/166$ ng/ml) نسبت به گروه کنترل ($1/87 \pm 1/1$ ng/ml) در پایان تزریقات بالا تر بود ولی از نظر آماری معنی دار نبود. در تلیسه‌ها اثر سودمند ۳ تزریق فلونیکسین مگلومنین به طور محتمل به واسطه اثر آنتی لوئولايتیک آن می‌باشد که ترشح پروستاگلاندین F2a را مهار کرده و باعث افزایش قدرت زنده مانی جنین گاو می‌شود.

واژه‌های کلیدی: فلونیکسین مگلومنین، نرخ باروری، پروژسترون، پروستاگلاندین F2a، آنتی لوئولايتیک

JOURNAL OF VETERINARY CLINICAL RESEARCH

J.Vet.Clin.Res 3(1)35-39, 2012

Effect of Flunixin Meglumine injection on conception rate and plasma progesterone changes in Holstein heifers

Roostaie, M.^{1*}, Yadi, J.², Saeed Khalajzadeh, S.¹

1- Department of Animal Science, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran

2- Department of Veterinary, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran

* Corresponding author: hamedroostaie@gmail.com

Abstract

The objective of this study was to examine the effects of administration of Flunixin Meglumine on conception rates and plasma progesterone (P4) changes in Holstein heifers and inhibition of PGF_{2α} synthesis just before luteolysis. 32 Holstein heifers (15-month-old, BW: 357±5kg) Were Synchronized utilizing Ovsynch protocol and artificially inseminated. The heifers were assigned randomly to a treatment group (n=16) and a control group (n=16). The treatment group were injected intramuscularly three times on days 15.5, 16 and 16.5 post insemination with 1.1 mg/kg bodyweight Flunixin Meglumine whereas control group received placebo. Blood samples were collected on days 15.5, 16 and 16.5 post insemination for analysis of plasma P4 concentrations. Pregnancy was diagnosed on days 30 and 60 by transrectal ultrasonography. On day 30, 10 of the treated heifers were pregnant compared with 4 of the control heifers ($P<0.05$); on day 60, 9 of the treated heifers were still pregnant compared with 4 of the control heifers ($P>0.05$). Mean plasma progesterone concentrations on day 16.5 in treated heifers (2.62±0.66 ng/ml-1) was higher than control group (1.87±1 ng/ml-1) but this improvement was not statistically significant ($P>0.1$). The results of this study support the hypothesis that Flunixin Meglumine is able to inhibit the uterine synthesis of PGF_{2α} and increase the survival of early embryos.

Key words: Flunixin Meglumine, PGF_{2α}, conception rate, progesterone, Ovsynch

مقدمه

(۱۷). داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی داروهایی هستند که تولید پروستاگلاندین های مرتبط با ایجاد پاسخ های التهابی را متوقف می کنند (۱۸). فلونیکسین مگلومین یک داروی ضد التهاب غیر استروئیدی قوی است که به وسیله ممانعت از آنزیم سیکلوواکسیژناز از تبدیل آراشیدونیک اسید به پروستاگلاندین F_{2a} جلوگیری می کند (۱). تزریق درون عضلانی به وسیله فلونیکسین مگلومین غاظت متابولیت پروستاگلاندین F_{2a} (PGFM)، سرم گاوهای غیر شیرده را برای حداقل ۱۲ ساعت کاهش می دهد (۶). هدف از انجام این تحقیق بررسی اثر سه تزریق فلونیکسین مگلومین بعد از تلقیح بر نرخ باروری و تغییرات عیار سرمی پروژسترون در تلیسه های هلشتاین بود.

مواد و روش کار

این تحقیق در تابستان ۱۳۹۰ و در یک مجتمع تولید شیر و گوشت واقع در ورامین به انجام رسید. از ۳۲ رأس تلیسه هلشتاین (وزن $357 \pm 5/52$ ، سن ۱۵ ماه) برای این طرح استفاده شد. برای تمام حیوانات در هر گروه آزمایشی جیره مشابه به صورت جیره کاملاً مخلوط، بر اساس پایه CNCPS، تنظیم شده به وسیله نرم افزار CPM، فراهم می شد. تلیسه ها روزانه ۲ بار تغذیه می شدند. دمای بدن و ضربان قلب تلیسه ها برای عدم وجود تفاوت معنی دار اندازه گیری شده و همه حیوانات از طریق توشه رکتال برای تعیین وضعیت تخدمان و صحبت و سلامت دستگاه تناسلی توسط دامپزشک گله مورد معاینه قرار گرفتند.

تلیسه ها به وسیله ۲ تزریق GnRH پروستاگلاندین F_{2a} (CinnaRelin[®], ScioGen Ltd, Iran) پرورش داده شدند. F_{2a} به میزان mg ۱۰۰ و F_{2a} به میزان mg ۲۵ (Lutalyse[®], Pfizer, USA) در فاصله ۷ روز که متعاقب آن تلیسه ها دوز دیگری از GnRH را ۴۸ ساعت پس از پروستاگلاندین F_{2a} دریافت کردند (Ovsynch) همزمان سازی فحلی شده و ۱۶ ساعت بعد تلقیح اجباری شدند. تمامی تلقیح ها توسط تکنیک

از دست رفتن آبستنی به واسطه مرگ های جنینی مشکلی اساسی است که هر ساله ضربه اقتصادی جبران ناپذیری را به صنعت پرورش گاوهای شیری و گوشتی وارد می کند. لقادر در ۹۰ تا ۱۰۰ درصد گاو ها به وسیله جفت گیری یا تلقیح مصنوعی اتفاق می افتد (۱۰). اما نرخ باروری (Conception rate) پایین نشان دهنده مرگ اوایل جنینی در این حیوانات می باشد. در نشخوار کنندگان فیدبک مثبت بین پروستاگلاندین F_{2a} رحمی و اکسی توسین موجب تحلیل جسم زرد می شود (۴)، اما حفظ جسم زرد و ادامه ترشح پروژسترون برای برقرار ماندن آبستنی این حیوانات ضروری است (۸). مشخص شده است که نا هماهنگی بین مادر و جنین، فاکتوری است که باعث از دست رفتن آبستنی و مرگ جنین می شود (۵). گزارشات نشان داده است که میزان قابل توجهی از تلفات جنینی در نتیجه غیر همزمانی توسعه جنین و توسعه محیط رحم رخ می دهد (۱۳). تحقیقات نشان داده است که اکثر مرگ های جنینی در گاو به واسطه ناتوانی جنین در تولید میزان کافی از ایترفرون-تاو (INF- τ), برای آغاز شناسایی آبستنی توسط مادر (Maternal recognition of pregnancy) رخ می دهد (۱۶). بدون میزان کافی از INF- τ , رحم شروع به آزاد سازی پروستاگلاندین F_{2a} می کند که باعث تحلیل جسم زرد و کاهش تولید پروژسترون می شود (۱۴). جنین های با رشد آهسته شاید قادر به ترشح مقادیر کافی از INF- τ , در زمان حیاتی تحلیل جسم زرد (روزهای ۱۵ تا ۱۷ آبستنی) نباشند، یعنی هنگامی که ترشح پروستاگلاندین F_{2a} باید تقلیل یابد تا از جسم زرد حمایت شود (۲). دو فاکتور تعیین کننده نرخ سنتز و ترشح پروستاگلاندین F_{2a} در دسترس بودن آراشیدونیک اسید و اندوپرکسید سنتازها می باشند (۱۵). اندوپرواکسید سنتاز ها تحت عنوان سیکلوواکسیژنازها (COX-1,2) مشهور هستند، که سیکلوواکسیژناز-۱، ایزو فرم ساختمنی و سیکلوواکسیژناز-۲، ایزو فرم القاء پذیر می باشد

آزمون ناپارامتریک کای-اسکور (chi-square) و اثر تیمارها بر میزان هورمون پروژسترون به وسیله آزمون t دو نمونه مستقل نرم افزار آماری SPSS، تجزیه و تحلیل شد، سطح معنی دار بودن آزمون برابر 0.05 در نظر گرفته شد.

نتایج

در روز 30 آبستنی 10 رأس از تلیسه های تیمار فلونیکسین مگلومین ($62/5\%$ ، در قیاس با 4 رأس از تلیسه های گروه کنترل $25/2\%$). در روز 60 آبستنی 9 رأس از تلیسه های گروه فلونیکسین مگلومین (56% ، در قیاس با 4 رأس از تلیسه های گروه کنترل $25/0\%$). برای نرخ تلفات جنینی روز 30 تا 60 بودند ($P<0.05$). برای نرخ تلفات جنینی روز 30 تا 60 بین دو گروه از نظر آماری تفاوت معنی دار مشاهده نشد (جدول-۱).

در میزان غلظت پروژسترون پلاسمای در روز $5/15$ (قبل از تیمار)، 16 (میان دوره) و $5/16$ (پایان دوره) بین دو گروه تفاوت معنی داری وجود نداشت ($P>0.1$) هرچند که میزان پروژسترون گروه تیمار فلونیکسین مگلومین نسبت به گروه کنترل در پایان دوره یعنی روز $5/16$ بالاتر بود (جدول-۲).

تلقیح و اسپرم های یکسان تأیید شده، انجام شده و روز تلقیح مصنوعی به عنوان روز صفر تعیین شد. تلیسه ها به صورت تصادفی در دو گروه تیمار ($n=16$)، و کنترل ($n=16$)، جای داده شدند، تلیسه های گروه تیمار 3 بار به صورت داخل عضلانی به میزان $1/1$ میلی گرم به ازای هر کیلو گرم از وزن بدن در بعد از ظهر روز 15 ، صبح روز 16 ، و بعد از ظهر روز 16 به فاصله 12 ساعت فلونیکسین مگلومین (Flunex®, Razak, Iran) دریافت کردند و به گروه تلیسه های کنترل سرم فیزیولوژیک تزریق شد. نرخ باروری، درصد تلیسه هایی که به وسیله اولتراسونوگرافی در روزهای 30 و 60 پس از تلقیح مصنوعی آبستن تشخیص داده شدند (6 to 8 MHz, linear-array transrectal real-time ultrasonography) تعریف شد. برای تعیین میزان غلظت پروژسترون پلاسمای قبل از تزریقات، در میان دوره و پس از پایان تزریقات از تلیسه های هر دو گروه از ورید میانی دم به میزان 10 سی سی خون گیری به عمل آمده و نمونه های خون در دمای 4°C ذخیره شده و در 3000 دور به مدت 20 دقیقه سانتریفیوژ شدند. سرم حاصل تا آنالیز در دمای 20°C - 22°C نگهداری شده و سپس به وسیله کیت الیزا میزان پروژسترون اندازه گیری شد. آنالیز آماری: اثر تیمارها بر روی نرخ باروری با استفاده از

جدول ۱- مقایسه نرخ باروری (CR)، نرخ مرگ جنینی بین گروه تیمار و کنترل

P value	گروه کنترل	گروه فلونیکسین مگلومین	
	16	16	تعداد کل تلیسه
	4	10	تلیسه های آبستن
0.033	^a 25	^b $62/5$	نرخ باروری روز 30 (%)
0.072	25	56	نرخ باروری روز 60 (%)
	0	1	تعداد مرگ جنین (روز 30 تا 60)
0.512	0	10	مرگ جنینی (%)

a,b: در هر ردیف اعدادی که با حروف متفاوت نشان داده شده اند، دارای اختلاف معنی دار در سطح 5% می باشند ($P<0.05$)

جدول ۲- میانگین (±انحراف معیار) غلظت پروژسترون (P4) پلاسمای بین دو گروه تیمار و کنترل

(ng/ml ⁻¹) روز $5/16$	(ng/ml ⁻¹) روز $16/16$	(ng/ml ⁻¹) روز $5/15$	
$1/87\pm 1$	$1/93\pm 1/17$	$2/62\pm 0/9$	گروه کنترل
$2/62\pm 0/66$	$1/89\pm 0/89$	$2/35\pm 1/36$	گروه فلونیکسین مگلومین

اثر تزریق فلونیکسین مگلومین بر نرخ باروری و تغییرات سرمی پروژسترون در تلیسه های هلشتاین

بحث و نتیجه گیری

جلوگیری کرده و قابلیت زنده مانی جنین گاو را افزایش می دهد حمایت می کند. نرخ آبستنی با لاتر در گروه تیمار فلونیکسین مگلومین بیان کننده این نکته است که ۳ تزریق فلونیکسین به فاصله ۱۲ ساعت در حوالی زمان تحلیل جسم زرد در گاو توانایی نجات جنین گاو از مرگ را دارد که این اثر می تواند در نتیجه کاهش سنتز پروستاگلاندین F_{2a} باشد، که در غیر این صورت می توانست باعث تحریک و راه اندازی فرایند تحلیل جسم زرد شود. ثابت شده است که جنین های با رشد ضعیف و نا کافی در هنگامی که جسم زرد باید حمایت شود تا از تحلیل آن جلوگیری شود مقادیر کم و غیر قابل کشف از α -INF را تولید می کنند و آشکار شده که برخی از جنین ها از نظر توسعه به قدری ضعیف هستند که غلظت α -INF در مایع رحمی غیر قابل اندازه گیری می باشد^(۹). ایترفرون α رها سازی ضربانی وابسته به اکسی توسین، پروستاگلاندین F_{2a} را از اندولمتريوم رحم کاهش داده و بنابراین موجب افزایش طول عمر جسم زرد میشود^(۱۵). در تحقیقات انجام شده قبلی نیز ضد التهاب های غیر استروئیدی ایبوپروفن و فلونیکسین مگلومین توانسته بودند که اثرات نامطلوب پروستاگلاندین F_{2a} بر جنین گاو را کاهش دهند^{(۳) و (۱۱)}. رژیم دارویی به کار رفته در این تحقیق می تواند از سنتز پروستاگلاندین F_{2a} جلوگیری کرده یا آن را کاهش داده باشد و تحلیل جسم زرد را به تأخیر انداخته و بدین وسیله یک زمان اضافی را برای جنین هایی که توسعه آهسته دارند فراهم کرده باشد تا میزان کافی از α -INF را برای برقراری MRP تولید کنند.

در نتیجه گیری کلی میتوان گفت ۳ تزریق فلونیکسین به فاصله ۱۲ ساعت در حوالی زمان تحلیل جسم زرد در گاو توانایی کاهش مرگ جنینی در تلیسه ها را دارد، که این اثر می تواند در نتیجه جلوگیری از ترشح پروستاگلاندین F_{2a} از رحم و تخدمان باشد. ممکن است پروستاگلاندین F_{2a} به طور مستقیم نیز در این دوره زمانی اثر سمی برای جنین داشته باشد که نیازمند مطالعات بیشتر است.

در تلیسه های شیری نرخ لقادح نزدیک به ۱۰۰ درصد است و تقریباً ۴۰ درصد از تلفات جنینی بین روزهای ۸ تا ۱۷ آبستنی رخ می دهد^(۱۶). بنابراین هر کوششی برای کاهش مرگ جنین در اوایل دوره بارداری می تواند منجر به نرخ آبستنی بالاتر در گاوها شود. فلونیکسین مگلومین یک داروی ضد التهاب قوی و جلوگیری کننده از سیکلواکسیزناز است که از این طریق از تبدیل آراشیدونیک اسید به پروستاگلاندین F_{2a} جلوگیری می کند^(۱). تزریق داخل عضلانی این دارو غلظت ۱۵-کتو- دی هیدرو پروستاگلاندین F_{2a} (PGFM) را برای حداقل ۱۲ ساعت کاهش می دهد^(۶). در تحقیق فلونیکسین مگلومین از افزایش غلظت PGFM ایجاد شده به وسیله اکسی توسین در روز ۵ بعد از تلقیح مصنوعی در گاو جلوگیری کرد^(۷). همچنین خوراندن گرانول های فلونیکسین مگلومین به مدت ۹ روز که شروع تیمار از روز ۱۵ چرخه فحلی بود تعداد پالس های PGFM را کاهش داده و به صورت معنی داری طول سیکل فحلی را افزایش داد^(۱۲). در یک تحقیق تاثیر داروی ضد التهاب غیر استروئیدی ایبوپروفن لیسینات (مهارکننده سیکلواکسیزناز) در هنگام انتقال جنین بر روی ۱۰۰ رأس تلیسه فریزین ایتالیایی مورد مطالعه قرار گرفت. بعد از انتقال جنین ها به تلیسه ها، به نیمی از آن ها به میزان ۵ میلی گرم به ازای هر کیلو گرم از وزن بدن به صورت داخل عضلانی ایبوپروفن تزریق شده و به نیمی دیگر از تلیسه ها سرم فیزیولوژیک تزریق شد و باعث بهبود قابل توجیهی در نرخ آبستنی حیوانات تیمار ایبوپروفن لیسینات مشاهده شد^{(P<0.05) (۳)}.

در تحقیقی دیگر تزریق درون عضلانی گاوها گوشته بی وسیله فلونیکسین مگلومین به میزان ۱/۱ میلی گرم به ازاء هر کیلوگرم از وزن بدن در روز ۱۴ پس از تلقیح مصنوعی باعث افزایش نرخ آبستنی و کاهش PGFM آنها نسبت به گروه کنترل شد^(۱۱). نتیجه این تحقیقات از این فرضیه که فلونیکسین مگلومین از ترشح رحمی پروستاگلاندین F_{2a}

References

1. Anderson, K. L., Neff-Davis, C. A., Davis, L. E., Bass, V. D. (1990) Pharmacokinetics of flunixin meglumine in lactating cattle after single and multiple intramuscular and intravenous administrations. *American Journal of Veterinary Research* 51: 1464-1467.
2. Binelli, M., Thatcher W.W., Mattos, R., Baruselli, P.S (2001) Antiluteolytic strategies to improve fertility in cattle. *Theriogenology* 56: 1451–1463.
3. Elli, M., Gaffuri, B., Frigerio, A., Zanardelli, M., Covini, D., Can diani, M., Vignali, M. (2001) Effect of a single dose of Ibuprofen lysinate before embryo transfer on pregnancy rates in cows. *Reproduction* 121:151–154
4. Flint A.P.F., Stewart H.J., Lamming G.E., Payne J.H (1992) Role of oxytocin receptor in the choice between cyclicity and gestation in ruminants. *J. Reprod. Fertil.* 45 (Suppl): 53–58.
5. Green, M.P., Hunter, M.G., Mann, G.E. (2005) Relationship between maternal hormone secretion and embryo development on day 5 of pregnancy in dairy cows. *Anim. Reprod. Sci.* 88: 179–189.
6. Guilbault, L. A., Thatcher, W. W., Drost, M., Haibel, G. K. (1987) Influence of a physiological infusion of prostaglandin F_{2α} into postpartum cows with partially suppressed endogenous production of prostaglandins. 1. Uterine and ovarian morphological responses. *Theriogenology* 27: 931-946.
7. Lemaster, J. W., Seals, R. C., Hopkins, F. M., Schrick, F. N.(1999) Effects of administration of oxytocin on embryonic survival in progestogen supplemented cattle. *Prostaglandins* 57:259-268.
8. Mann, G. E., Lamming, G. E. (1995) Progesterone inhibition of the development of the luteolytic signal in cows. *Journal of Reproduction and Fertility* 104: 1-5.
9. Mann, G. E., Lamming, G. E. (2001) Relationship between maternal endocrine environment, early embryo development and inhibition of the luteolytic mechanism in cows. *Reproduction* 121:175-180.
10. Maurer, R. R., Chenault, J. R. (1983) Fertilization failure and embryonic mortality in parous and nonparous beef cattle. *J. Anim. Sci.* 56:1186–1189
11. Merrill, M. L., Ansotegui, R. P., Burns, P. D., MacNeil, M. D., Geary, T. W. (2007) Effects of flunixin meglumine and transportation stress on pregnancy establishment in beef cows. *J. Anim. Sci.* 85:1547–1554.
12. Odensvik, K., Gustafsson, H., Kindahl, H. (1998) The effect on luteolysis by intensive oral administration of flunixin granules in heifers. *Animal Reproduction Science* 50: 35-44
13. Pope W.F. (1998) Uterine asynchrony: a cause of embryonic loss. *Biol. Reprod.* 39: 999–1003.
14. Thatcher, W. W., Guzeloglu, A., Mattos, R., Binelli, M., Hansen, T. R., PRU, J. K. (2001) Uterine-conceptus interactions and reproductive failure in cattle. *Theriogenology* 56: 1435-1450.
15. Thatcher, W. W., Meyer, M. D., Danet-Desnoyers, G. (1995) Maternal recognition of pregnancy. *Journal of Reproduction and Fertility* 49 (Suppl.) 15-28.
16. Thatcher, W. W., Staples, C. R., Danet-Desnoyers, G., Oldick, B., Schmitt, E.P. (1994) Embryo health and mortality in sheep and cattle. *Journal of Animal Science* 72 (Suppl. 3) 16-30.
17. Vane, J.R., Botting, R.M. (1996) Mechanism of action of anti-inflammatory drugs. *Scand. J. Rheumatol.* 102 (Suppl.) 9-21.
18. Vane, J. R. (1971) Inhibition of prostaglandin synthesis as a mechanism of action for aspirin-like drugs. *Nature New Biol.* 231:232-235.